

2016/1 • XXIII. évf. 1. szám

Ara: 600 Ft

FOLKMAGAZIN

„Ízig-vérig urbánus”

A soha meg nem hallott ima

A székekaptól a törülközőig

Melyik a legősibb magyar hangszer?

NÉPTÁNCANTOLÓGIA

NÉPTÁNCANTOLÓGIA

2016. FEBRUÁR 20. 11 ÓRA

BUDAPESTI OPERETTSZÍNHÁZ

KÖZREMŰKÖDNEK:

ALBA REGIA TÁNCGYŰTTES – Szekesfehervár

BALASSI TÁNCGYŰTTES – Békéscsaba

CIRKALOM TÁNCGYŰTTES – Topolya (Vajdaság)

FORRÁS NÉPTÁNCGYŰTTES – Százhalombatta

JÁZSÁG NÉPI EGYÜTTES – Jászberény

LAJTHA LÁSZLÓ NÉPTÁNCGYŰTTES – Eger

NÓGRÁD TÁNCGYŰTTES – Salgótarján

NYÍRSÉG TÁNCGYŰTTES – Nyíregyháza

SOMOGY TÁNCGYŰTTES – Kaposvár

SZELENCE TÁNCGYŰTTES – Óbuda (Vajdaság)

SZINAVÖLGYI NÉPTÁNCMŰHELY – Miskolc

VÁLASZÚT TÁNCGYŰTTES – Budapest

ZALAI TÁNCGYŰTTES – Zalaegerszeg

SZÁSZCSÁVÁSI ZENEKAR – Erdély

RENDEZŐ:

DIÓSZEGI LÁSZLÓ

JEGYRENDELÉS:

neptancantologia@gmail.com, www.martinszovetség.hu

JEGYEK KAPHATÓK:

a Martin György Néptáncszövetségnél (Tel/fax: 06-1/269-5680)

a Budapesti Operettszínházban, www.operettszinhaz.hu (Tel: 06-1/312-4866)

az Inter Ticket országos hálózatban, www.jegy.hu (Tel: 06-1/266-0000)

NÉPTÁNCOSOK BÁLJA

2016. FEBRUÁR 20-ÁN

19 ÓRÁTÓL

FÁKLYA KLUB

(1067 Budapest, Csengery u. 68.)

Muzsikál:

SZÁSZCSÁVÁSI ZENEKAR

BAZSEVA ZENEKAR

SOMOS EGYÜTTES

Jegyek a rendezvény előtt, a helyszínen kaphatók.

FOLKMAGAZIN

TÁMOGATÓ:

nca

Nemzeti Kulturális Alap

MM
Magyar Művészeti
Akadémia

A TARTALOMBÓL:

7. „O, áldott Szűzanya!”
Szarvas István
8. A soha meg nem hallott ima
Sándor Klára
14. „Jzig-vérig urbánus”
Rácz Judit
17. 60+ „Használjon...”
Takács András
18. Melyik a legősibb magyar hangszer?
Zubreczki Dávid
20. Új könyv a népi hangszerek történetéről és tipológiájáról
Pávai István
22. „Gyermek-páva”
Sándor Ildikó
23. FOTÓGALÉRIA – „Gyermek-páva”
Farkas József
28. ELHIVATOTTAK A VÉGEKEN
Bereczky Ildikó tiszteletes asszony II.
Kóka Rozália
30. Halmos Béla hagyatéka
Adonyi Adrienn
32. „Maácz”
Szönyi Vivien
34. TALLOZO
Küzdelem a tánc és a muzsika ellen – II.
Takács Sándor (P. VAS JÁNOS ROVATA)
37. SZÉKI TÖRTÉNETEK
Kocsis Rózsi: Vizes kendő, vizes lepedő
JUHOS KISS SÁNDOR ROVATA
38. MAGTÁR
Disznóölés
Széki Soós János
40. ÉTELEK – HAGYOMÁNYOK
Jakutia, a természetes ízek hazája
Juhász Katalin
43. Társadalmi ideológia vagy nemzeti művészet?
Barta L. Tamás
46. Sue Foy angol nyelvű ismertetője

Egy százéves kutatói hagyatéék

A székegykaputól a törülközőig – Szinte Gábor gyűjtései
Kiállítás a Néprajzi Múzeumban

A 2015 áprilisában nyílt kiállítással a Néprajzi Múzeum újabb kutatói hagyatéékot mutat be: Szinte Gábor (1855-1914) rajztanár, gyűjtő, fényképész, rajzoló dokumentációs anyagát. Szinte a XX. század elején alakuló néprajztudomány egyik tevékeny „terepmunkása”, a népköltészet, a népdalok példájára hivatkozva javasolta a hagyományos népi alkotások felgyűjtését, „a kaputól az utolsó törülközőig”, ezért a kiállítás a tőle kölcsönzött *A székegykaputól a törülközőig* címet viseli. A tárlat Szinte Gábor munkásságát elsősorban az 1900 és 1914 között a Néprajzi Múzeumba került anyag alapján értelmezi: több mint háromszáz fotográfiája és majdnem száz rajza, a gyűjtőutakról készült jelentések, publikációk és műtárgyak segítségével. A százhuszonhét településen készült nitrocellulóz filmek, üvegnegatívok, pozitív képek, rajzok és színes akvarellek zömmel erdélyi (Csík, Kolozs, Udvarhely megyei) és máramarosi, szatmári helyszíneket örökítenek meg. Az egyes tematikus egységek a korabeli dokumentációs módszerekre is rávilágítanak, hiszen a hagyatéék azt is kiválóan szemlélteti, hogy milyen módszerekkel, technikákkal dolgoztak a korabeli (rajztanár) gyűjtők: pusztnásolatok, szerkezeti rajzok, alaprajzok, modellek, fényképek segítségével rögzítettek a történeti, művészeti, régészeti, néprajzi értékű épületeket, alkotásokat, tárgyakat.

Az életmű három teremben kerül bemutatásra, hat tematikus egységbe tömörítve. Az életrajzot bemutató bevezető részt köve-

Szinte Gábor portréja, Budapest, 1898 körül
Reprodukció: *Értseítő a Budapesti VIII. Ker. Magyar Királyi Állami Főgimnáziumról 1913/1914 tanévben*

tően Szinte Gábor műemlékvédelemmel és régészettel kapcsolatos tevékenységét, majd a következő két teremben népi építészeti gyűjtéseinek főbb területeit (fatemplomok, székegy házak, székegykapuk, fejfák) ismerheti meg a látogató. Az eredeti fényképek és grafikák megvilágított állványokon kaptak helyet, így is hangsúlyozva a kiállítási anyagban betöltött elsődleges funkciójukat. Ugyanakkor a népi építészeti fa anyagától eltérő, fémből készült installációkra kerültek a dokumentációhoz kapcsolódó tárgyak (makettek, fejfák, székegykapu-elemek). Az indigókék és melegbarna falakon láthatók a nagyalakú fényképreprodukciók és olvasha-

A kiállítás bevezető része – fotó: Sarnyai Krisztina

Címlap: Hajdu-Németh László (Budapest), a „Gyermek-páva” résztvevője – fotó: Farkas József